

nogen overordentlig radikal Bestemmelse, at Kvinder, som betale Stat, have selvstændig Stilling eller Erhverv, faa kommunal Valgret. Tværtimod, det er en saa ligefrem Bestemmelse, at jeg endog saa har hørt mange konservative Folk, mange Højremænd, udtale sig derfor trindt omkring i Landet, og det er en Bestemmelse, som sikkert ogsaa en Gang gaar igennem, fordi den er saa faare naturlig. Det er saa ligefrem, at en Kvinde, som maafte endog sidde inde med en stor Ejendom, en Enke, der sidder med en Gaard, skal der ikke paalægges Stat, uden at hun samtidig faar samme Rettigheder som enhver anden Statteholder. Jeg maa meget beklage, at denne Bestemmelse er udelukket af Forslaget. Ellers er jeg enig med de ærede Forslagsstillere i, at den almindelige Valgret bør have Overtaget i vore kommunale Bestyrelser. Derpaa gik ogsaa vort Forslag ud, idet vi foreslog, at for Eftertiden skulde den almindelige Valgret have den større Halvdel i Sogneraadene, og naar den faar det, saa bliver det ogsaa den almindelige Valgret, som angiver Retningen, hvori Kommunerne skulle styres. Saaledes var vort Forslag, og den Vej holder jeg egentlig mere af at gaa for Sogneraadens Bedkommende vel at mærke — med Byerne er jeg ikke saa meget kendt — end at gaa den Vej, som her er foreslaaet, at benytte Forholdstalsvalg. Thi naar man lader den almindelige Valgret faa Overhaand derved, at den besætter den større Halvdel af Pladserne, saa holder man sig mere paa det bestaaendes Grund, saa gør man et Fremskridt, som Befolkningen paa Landet bedre vil kunne følge, fordi det er et Skridt paa den samme Vej, som vi i Forvejen have været inde paa. Endelig er der et tredje Punkt, som jeg er fuldt enig i, og det er det, at det i Lovforslaget ikke er foreslaaet, at Valgbestyrelsens Formand skal oplæse Stemmesedlerne. Det har vist sig, tror jeg, ved de i denne Tid afholdte Byraadsvalg, at den Bestemmelse i Lov om Købstadkommunernes Styrelse af 26de Maj 1868 § 8, at Valgbestyrelsens Formand, naar han har talt Stemmesedlerne, skal aabne dem hver for sig og oplæse Navnene, har virket meget sikkende, saa at man mange Steder ikke har kunnet blive færdig, og særlig, hvor man har taget Bestemmelsen temmelig bogstavelig, endog har brugt flere Dage, før man har kunnet komme til et Resultat. At denne Bestemmelse er udelukket, betragter jeg derfor som et Fremskridt.

J det hele hilser jeg Forslaget med Glæde, og jeg vil gerne være med til at arbejde paa, at det kan blive gennemført i

Folketinget, og at om muligt et saadant Forslag kan blive Lov her i Landet. Paa Mutigheden heraf har jeg rigtignok ikke stor Tro i Ojeblikket, efter det Regimente, vi leve under her i Landet; thi det kan man nok forstaa, at et Regimente, der lever paa Trods af den almindelige Valgret, ikke let gaar med til at indføre den almindelige Valgret i Kommunerne og lade den have Haand i Hanke med Bestyrelsen af Kommunernes Anliggender. Men lad os kun arbejde derpaa; den Tid kommer jo nok, da dette Regimente tager Afsted, om ikke før, saa naar det en Gang falder over sine egne Ben. Dette Regimente bliver helt urimeligt.

Vajer: Ogsaa jeg maa udtale en Beklagelse over, at de ærede Forslagsstillere have strøget Bestemmelsen om Kvindens Valgret i det oprindelige Forslag, som i sin Tid var ubearbejdet eller i alt Fald forelagt af det nu afdøde Medlem for Vejle Amts 2den Valgkreds, Berg. Jeg ved, at han satte megen Pris paa Kvindens Valgret. Denne Bestemmelse er nu tagen ud, og hvorfor? Ja, i denne Henseende maa jeg tage den ærede Ordfører for Forslagsstillerne i Forsvar imod Rigsdagstidenden. Jeg hørte ham, da han indbragte Forslaget for Ful, og jeg tror, at Rigsdagstidenden har gjort ham Uret, naar den lader ham sige, at Bestemmelsen ikke var tagen med, fordi han paa Forhaand vidste, at den vilde møde stærk Modstand her i Tinget; thi, saa vidt jeg hørte, sagde han ikke „her i Tinget“, men „i det andet Ting“. (H. Jensen: Nej!) Ja, det benægtes nu; jeg befandt mig langt borte fra ham og har mulig taget fejl; men saa kan jeg ikke forstaa, at han har sagt, at en Bestemmelse om Kvindernes Valgret skulde møde Modstand her i Tinget; thi Tinget havde fort i Forvejen oversendt til Landstinget et Forslag om Kvindens kommunale Valgret og Valgbarhed.

Naar jeg finder mig foranlediget til at tage Ordet om dette Punkt, har jeg en særlig personlig Grund dertil. Der var for et Par Aar siden, det var i Samlingen 1891—92, et Lovforslag til Behandling, som ogsaa angik Kvindens Rettigheder; det var Forslaget om Lønningerne ved de lærde Skoler, og der var da stillet det Forslag netop fra den Side, hvortil Forslagsstillerne høre, at Kvinder skulde have samme Ret som Mænd i det Forhold, der var Tale om. Jeg stemte imod denne Bestemmelse, ikke alene fordi jeg vidste, at hele Lovforslaget, som jeg satte Pris paa, vilde strande derpaa, men ogsaa af en Grund, som jeg nærmere forklarede, nemlig at det behøves ikke særlig at nævne Kvinden i et